

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Egész évre ——— 8 korona
Félévre ——— 4 „
Negyedévre ——— 2 „
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének ügyv.-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelék).

Ó-Buda víz alatt.

Május elsejére veszedelmesen megnőtt a főváros határában a Duna és nagy veszedelemnek volt okozója Ó-Budán, melynek egy részét elborította. A lakosok körében nagy volt az ijedelem és az elárasztott terület környékéről riadtan menekültek a lakók.

A Duna két részen öntött ki. A víz először a Krempl-malom melletti árkon hatolt be és a római fürdőtelep körül fekvő telkeket árasztotta el. Víz alá került az itt levő Schuster-malom és Illés-malom, ahol az üzemet nyomban beszüntették. Az árvíz a munkásokat a malomba szorította. Az elárasztott területen a víz magassága fél métertől három méterig váltakozik.

Ezen a részen nincsenek lakóházak. Sokkal nagyobb volt a baj a Szentendrei út környékén. Itt a

Duna az Aranyhegyi árkon keresztül öntött ki. Elárasztotta a Szentendrei-úttól jobbra fekvő homokdűlőt és a balra eső Filatori-dűlő nagy részét.

A Filatori-dűlőn egy része be van építve és a mélyebben fekvő utcák majdnem mind víz alatt állanak. A Kazal-utca három háza és az Apáti-utca két háza valóságos szigetecsoportot képez. Köröskörül hullámszik

a víz és házcsoportot csak csónakokkal lehet megközeleíteni. Mintegy negyven ház pincéje tele van vízzel és sok helyen az udvaron és az utcán is utat tört magának az ár.

A legtöbb helyről utász katonák mentették meg az embereket nagy csónakokon. Van olyan terület az elárasztottrészen, ahol csak a fák koronája látszik ki a vízből. Az ár elborította az óbudai hajógyár északi csúcsán levő utász katonai gyakorlóteret is. Víz alatt állanak a katonai ruharaktárak, a legénység barakok és a különítmény konyhája. Az utászok most teljes erővel azon dolgoznak, hogy az anyagszertárt megmentse az áradástól.

Az óbudai kerületi előljáróság száz napszámot fogad

doit föl az árvízvédelmi munkákra. Ezek azonban oly magas bért követeltek, hogy a város azt nem tudta megadni. Erre a térparancsnoksághoz fordultak segítségért. A térparancsnokság az árvízvédelmi munkák ellátására a főváros rendelkezésére bocsátotta a Budapesti állomásos összes utász-zászlóaljokat éjszaka fáklyafénynél dogoztak a gátakon a katonák.

Milyen takarmányrépamagot használjunk?

LINHART GYÖRGY tanár ur a m. kir. növényélet és kórtani állomás vezetője írja: KERPELY KÁLMÁN gazd. akadémiai tanár ur szavai:

„Az impregnált répamag már hosszú idő óta jó hírnévnek örvend, főleg azért, hogy gyorsan és győzelmesen kikel. A gyors kikelés következtében a fiatal répanövények gyorsabban és erőteljesebben fejlődnek. Ez oly elvitathatlan tény, amelyet letagadni nem lehet. Ugy tapasztaltam, hogy az impregnált mag gyorsabban feljődik, erőteljesebben csirázik, korábban kel ki a földből, mint a nem impregnált mag.”

Ezen tények világosan rámutatnak arra, hogy csakis selektált répkából származó impregnált répamagot vessünk!

Annál is inkább, mert az összehasonlító kísérletek is beigazolták, hogy az impregnált magból nyert répkák sokkal tovább és jobban tartják magukat, mint a nem impregnált magból.

MAUTHNER ÖDÖN, cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten.

miniszter beterjesztette a törvényjavaslatot, amelynek minden részlete az előző kormányok által letárgyaltatott, mert sem nemzeti, sem gazdasági szempontból az ellen a kormánynak semmiféle aggálya nem volt és nincs, ez ügynek országos szempontból ez idő szerint egyáltalán nincs jelentősége, ez csak helyi szempontból bírálható és bírálható el. Miután azonban a vasútervvel szemben több irányban aggodalmak merültek föl s nem országos kérdéstről van szó, a miniszter nem kívánt e kérdésben eléje állni a bizottságnak, nem kívánja ebben befolyásolni a bizottság elhatározását s ezért ebből sem politikai, sem pártkérdést nem csinál. Ami a beterjesztett határozati javaslatokat illeti, a kereskedelmi miniszter az előadó határozati javaslatát elfogadja, mert egyrészt tényleg szándéka a kereskedelmi miniszternek e vasutat, ha létrejön, nagyobb áruforgalomra berendezni, a pozsony-budapesti viszonylatba pedig természetszerűleg minden lehető megtéteket.

A miniszter elfogadja Éber Antal és Sziklay Ottó határozati javaslatának az üzemszerződésre, illetve engedelemokmánykiadásokra vonatkozó javaslatát is, hajlandó azokat ez értelemben módosítani, de hozzáfűzve azt a föltételt, hogy ugyane föltételek állapítandók meg az osztrák vonalra vonatkozó üzemszerződésre és engedelemokmányra nézve is, a minek megtörténtétől tenné függővé a miniszter a magyar vonalra szóló engedelemokirat kiadását. E föltétel kikötését a miniszter azért tartja szükségesnek, mert nem kötheti le Magyarországot a nélkül, hogy hasonló lekötés Ausztria részéről ne történjék. Végül minthogy több oldalról úgy tüntették föl ezt az ügyet, mintha a kormány e vasút kérdésében valamely obligóban lenne, kijelenti, hogy semmiféle obligó semminő irányban nincs, illet sem nem vállalt, sem nem volt alkalma vállalni és így minden erre vonatkozó állítás valótlan.

A bizottságban hosszabb vita után a vasútépítését elejtők kerültek ki győzelmesen és így a javaslat a Ház elő nem kerül.

Zürzavar a szociálista pártban.

Nagyon érdekes dolgok történnek mostanában a szociálista-párt kebelében. A nyilvánosságnak csak egy-egy távoli hang üti meg belőlük a fülét, azt is a szociálista lapokból kapja el; pedig érdemes ezeket az dolgokat polgári ujságban a polgári társadalom felé is kiforgatni.

Sok oldalról azt az értesülést vesszük, hogy nagy belső kavargás emésztí a mi nemzetközi szociálistáink pártját.

Szociálisták a jakab-elvtársak ellen.

A zürzavar először is az antiszemitizmusban nyilvánul. Hogyan jutott el a szociálista-párt ferde növéseben az antiszemitizmusig, hozzá legveszedelmesebb fajtájáig: a gyakorlati antiszemitizmusig? Úgy lyukadtak ide, hogy itt fakadt ki a darabontszolgálat mérges kelevénye.

Mert tudnivaló, hogy nemcsak a hazafias polgári társadalom háborodott föl azon, hogy a szociálisták szövetkeztek Kristóffyékkel, hanem minden tisztességes és józanfejű munkásembert is módifölött bántott ez a taktikája a választói jog propagálásának. Sok ezer munkás elszakadt akkor a szociálista-párttól, akik pedig bent maradtak, azok sem a vezérekhez ragaszkodtak, hanem a pártjukhoz s úgy gondolták, hogy majd megtisztítják a pártot a kelletlen vezérektől. Meg is indult nyomban az akció s szociálista munkásoktól gyakran lehetett hallani olyan megjegyzéseket, hogy ők maguk sem bíznak többé a vezérek önzetlenségében, mert — így szólt a megjegyzés — „sok a zsidó a vezérek között“, de majd segítenek ők ezen. Már a tavalyi közgyűlésen nagy volt az antiszemita frakció s az új pártvezetőség választásakor csak botrányok árán lehetett „behozni“ a régi vezéreket. De az egyik vezért, Goldner Adolfot, aki orvos, már tavaly el kellett ejtenie a többség táborának, azzal az érveléssel szemben, hogy: „Ez a zsidó még csak nem is munkás, mit keres hát köztünk?“

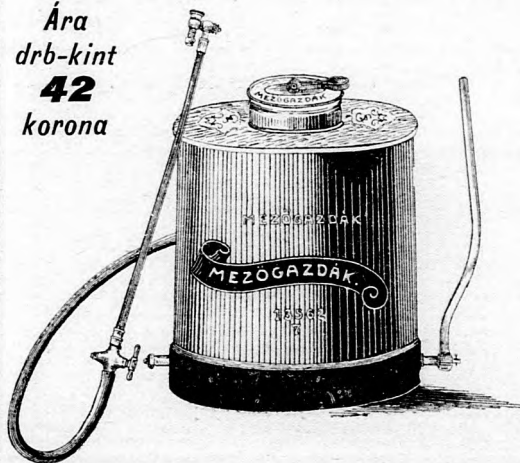
Az idei tavaszi közgyűlésen pedig már többséggé növekedett az antiszemita ellenzék és kibuktatta a pártvezetőségéből Weltner Jakabot, Izrael Jakabot, Groszmann Miksát és Buchinger Manót.

A mindenki számára látható tény annyi, hogy a szociálista pártban kiütött az antiszemitizmus. A négy vezér kibuktatása óta a két tábor éles belső surlódásban torzalkodik egymással s míg egyfelől a már csupán néhány harmadrangú szerepet betöltő zsidó elvtársra is vérszemet kapott a győzelmes tábor, addig a négy kibuktatott vezér ellenmozgalmat szít és visszaszerezni igyekszik az uralmat. De ezidőszent úgy látszik, hogy az antiszemitizmus az egész vonalon győzni fog.

A forrongó Oroszország.

Mostanában szűnnek meg Oroszországban az úgynevezett tábori törvényszékek, melyeket mult évben, a Stolipin ellen elkövetett merénylet után léptettek életbe. E vértörvényszékek működése az állami alaptörvények alapján szűnik meg. Ez alaptörvény 27. szakasza ugyanis

Ára
drb-kint
42
korona

Most jelent meg a tavaszi és szőlőművelési árjegyzékünk, a melyben az összes szőlővédekezési anyagok, eszközök és permetezők JUTÁNYOS ÁRAI fel vannak tüntetve.

Kívánatra ingyen és bérmentve megküldjük a gazdáknak.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám

kimondja, hogy a rendkívüli törvények, melyek a дума hozzájárulása nélkül hozattak, két hónappal a дума összeülése után megszűnnek, ha a дума utólag hozzájuk nem járul, ami azonban ez esetben nem történt meg.

A vértörvényszékek két hónapi működésük alatt mindent elkövettek, hogy e nevükre méltókká legyenek, amennyiben ezernél több, forradalmi ténynyel vádolt embert végeztetett ki, köztük kiskorúakat is. A дума nyíltan is föllépett e rendkívüli törvényszékek ellen, amennyiben néhány héttel ezelőtt elítélő határozatot hozott és azoknak azonnal való megszüntetését követelte, de a kormány nem törődött e határozattal s ragaszkodott az intézmény automatikus megszűnéséhez. Még csak pár nappal ezelőtt is kitért Rüdiger hadügy-miniszter az erre vonatkozó vita elől s nem felelt az interpellációra, melyet a vértörvényszékek dolgában betérjesztettek.

Annyi bizonyos, hogy e törvényszékek megszűnésével eltűnik egy nagy akadály, amely a kormány és a népképviselőlet egyetértésének eddig útjában állott. Sztolipin, miként hivatalosan jelentették, keresztülvitte álláspontját és megakadályozta a дума fölösztatását, amit kormányának több tagja követelt az ujoncjavaslat tárgyalása alkalmával történt hadseregellenes támadások miatt. A tábori törvényszékek megszüntetése ilyenképpen a дума törvényhozó jogainak az elismerését is jelenti.

Propper Samu huszonöt- éves jubileuma.

Május 1-én ünnepelte meg Propper Samu a Sack-féle ekék és egyéb mezőgazdasági gépek közvetítése és elterjesztésének 25 esztendősi jubileumát. Ma a jóleső öröm érzete adja kezembe a tollat, hogy megköszönjem az egész magyar gazdaságközönség nevében Propper Samunak azt a csüggedést nem ismerő, törhetetlen, igaz becsületességet és határtalan lelkesedéssel végzett munkát, melylyel ő huszonöt éven át a világ legjobb ekéjét, a Sack-ekét hazánkban elterjesztette.

Propper a szabolcsmegyei turai birtokára mint szenedélyes gazda 1874-ben hozatott egy Sack-ekét, kultivatort és egy vetőgépet. Ezeket birtokán lelkiismeretes próba alá vette s mikor kétségbevonhatlanul bebizonyította látta, hogy Sack talajművelő eszközei jobbak, célszerűbbek, mint az akkoriban nálunk használt hazai és más külföldi hasonló eszközök, mindig több és több eszközt hozatott Sacktól. Az 1870-es évek végén

és az 1880-as évek elején Magyarországon nagyon kezdtek elterjedni a hármás ekék. Ezek azonban oly nagy vonóerőt igényeltek, hogy Propper, ki szintén dolgoztatott ily ekével, írt Sacknak, értesítvén őt a hármás ekék közkedveltségéről, de egyúttal arról is, hogy nagyon nehezék s ezért felszólította őt egy könnyebb hármás eke szerkesztésére. Sack ugyanezen időben már foglalkozott a hármás eke megszerkesztésével és csakhamar megküldötte Proppernek az eke vázlatát azon kéréssel, hogy az első ily ekéjét elküldhesse kipróbálás végett Propperhez, kinek véleményét az előzmények után elsősorban tartotta mérvadónak. Az eke 1881. évi augusztus havában meg is érkezett. Propper azt kipróbálva tarlóban és ugaron, annyira meg volt lepetve az eke jó munkájától, hogy a Szabolcsmegyei Gazdasági

Egyesület egyik választmányi gyűlésén megkérte Desseffy Aurél grófot, a Szabolcsmegyei Gazdasági Egyesület akkori elnökét, hogy nyújtson alkalmat egy kitűnő új 3-as ekének bemutatására. A gazdasági egyesület Desseffy gróf indítványára Nyíregyháza közelében a Desseffy Miklós gróf-féle nyírjesi gazdaságában ekebemutatót rendezett, melyre nagyszámú gazdaságközönség sereglett össze. A bemutatott Sack-féle hármás eke annyira megnyerte a gazdaságközönség tetszését, hogy ott a helyszínen sokan felkérték Proppert, szerezzen be számukra is ilyen ekét. E kérésnek természetesen Propper készséggel eleget tett és 80 darab hármás ekét rendelt meg. Mikor aztán Sack számlája megjött s abban ki volt tüntetve, hogy neki mily jutalék számoltatott fel a közvetítésért, Propper ezt nem fogadta el, hanem a megrendelt ekék ennyivel olcsóbban lettek a megrendelőknek számítva. Miután szomszédos gazdátársai is mind gyakrabban vették igénybe közvetítését, 1881 október

Propper Samu.

2-án elfogadta Sack Rudolf képviselőt és 1882 május 1-én Budapesten a Váci-körúton, mai üzletével szemben egy szerény kis helyiségben kezdte meg a Sackgyártmányok árúsítását. Ez a története annak, hogy kerültek össze Propper és a Sack-eke.

Huszonöt év múlt el azóta. Propper soha más eszközt vagy gépet nem ajánlott, csak olyat, melyet ő előzetesen a saját gazdaságában néha tulságig vitt lelkiismeretességgel kipróbált és jónak talált.

Életrajza: Szül. 1840-ben Turán, Szabolcsmegyében; középiskolai tanulmányainak végeztével hazament gazdálkodni. Attól kezdve — dolgozott és dolgozik! *íjj. S. P.*

**MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE**

Budapest (Központi Vásárcsarnok)
Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utca 4. sz.
Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

ÉRTÉKESÍT husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű **ÉLELMICZIKKET**. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetség tagjai kedvezményben részesülnek!
Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felviágozást.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet kétezer szövetkezete.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet szárnyai alatt kétezer életrevaló szövetkezeti alakulat munkál immár a kisember anyagi fölségítésén, megrendült bizalmának és erkölcsi erejének helyreállításán. Ez a kétezer szövetkezet a Szent István király koronája alá tartozó országok községeinek a felét foglalja le és ezen országok lakosságából minden negyvenedik lélek tagja már az O. K. H. Sz.-hez csatlakozott szövetkezeteknek. Félmillió szövetkezeti tag oly tekintélyes tömeget képvisel, amely mellett semmiséggé törpül a felforgató erőlködés; igazolva egyszersmind azt is, hogy nálunk mindig több még hála Istennek azoknak a száma, akik építeni, mint akik a meglevő intézményeket lebecsmérelve rombolni törekeshnek. Ha egy-egy hitelszövetkezeti tagra csak négy családtagot veszünk, akkor is kétmillió lélek biz ez. Ennyi kisember bizalmát megnyerni és őket a remény útján a boldogulás hajlékába vezetni, igazán lélekemelő feladat.

Nagy a jelentőségük éppen ez okból a hitelszövetkezeteknek, amelyeknél a főelv az olyan segítség, amivel az ingadozót nemcsak ismét talpra segíthetjük, de új erőforrásokat is nyithatunk részére. Az a másfélszáz millió korona, melylyel az Országos Központi Hitelszövetkezet szövetkezetei dolgoznak a jobb, nemesebb és erkölcsi tartalommal bővelkedő jövő fejlesztésén és az ennek folytán fakadó sikerek megmutatják nekünk, hogy helyes az út, amin haladunk. Hetvenhét és $\frac{3}{4}$ millió megtakarított tőke és befizetett üzletrésérték mellé gondoljuk hozzá azt a számokban alig összeállítható pénzürtéket, mely a hitelszövetkezetek révén a gazdasági emelkedés és a vagyonosodás kifejezője és bátran állíthatjuk, hogy több száz, talán ezer millióra tehető azon érték, mely közvetve és közvetlenül a hitelszövetkezeti intézmény gyümölcse. A hitelszövetkezetek

nyolcesztendő fejlődésének fokozatait nemrég ismertettük olvasóinkkal. Ezúttal tehát mellőzzük a részletek felsorolását. A 2000-es szám megteremtésében a legutóbb alakult bikszádi, gödöllői, gyönkvidéki, hiripi, légrádi, pacséri, sajtoskálvidéki, vajnági hitelszövetkezetek és az alsóremetei kosárfonók szövetkezete vettek részt. Az alsóremetei a 2000-ik. De rajtuk kívül még öt új szövetkezetet vett föl a központ a kötelékébe. A gyakorlati irányban dolgozó szövetkezetek száma, amint a jelenlegi érdeklődés is mutatja, a közel jövőben rendkívüli arányban fog megnövekedni. Ezek között a bérleti ügyekkel foglalkozó szövetkezeteknek jósolunk különösen szép jövőt és munkakört. Öröme lehet a hatalmas fejlődésben az eszme minden igaz barátjának.

A király is szövetkezeti tag. Ő felsége a magyar király nagyobb összeget kitevő alapítványi üzletrész jegyzésével belépett a Gazdák Biztosító Szövetkezete alapítói közé. Nem akarjuk ezen tényállást kiszínezni, de nem mulaszthatjuk el mégsem, hogy ezen a helyen örömmel ne mutassunk rá, hogy íme a legfelsőbb körökben is elismerik és méltányolják a szövetkezeti eszme jogos és emberbaráti törekvéseit.

A szövetkezetek atyjának első szobra. A napokban mult egy esztendeje, hogy a magyar gazdák nagy vezére, Károlyi Sándor gróf elhunyt. Ennek az évfordulónak az emlékeztérére és alkalmából Darányi Ignác földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a szövetkezetek atyja márvány-mellszobra a városligetben levő Mezőgazdasági Muzeumban felállíttassék. Ez lesz tehát az első szobor, mely megörökíti Károlyi Sándor gróf emlékét. A nagy ércszoborra még mindig serényen folyik a gyűjtés és már közel jár a 40 ezer koronához. Ami mutatja, hogy a nemzet meg tudja becsülni az érdemesek, az ő igazi nagyjainak az emlékét.

Földvásárlás és szövetkezeti bérletek. Bernát István orsz. képviselő, a Magyar Gazdaszövetség igazgatója a hitelszövetkezetek idei kongresszusán érdekes előadást tartott a bérlet-szövetkezetekről, mely most szövetségünk kiadásában külön füzetben is megjelent a fenti címmel. Utalva arra, hogy a most mindenütt föllépett földvásárlási láz téves utakra hajtja a földvásárló népet, mely ügynökök és intézetek áldozata lesz s a vásár a vásárlók romlásával végződik, hangsúlyozta, hogy meg kell adni a lehetőséget arra, hogy a földművelésre hivatott tömegek annyi földet kapjanak, amennyiből jólétüket biztosíthatják. E kérdés megoldásá-

**LOKOMOBILOK, GŐZCSEPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETEST.

MAGYAR KERESKEDELMi RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

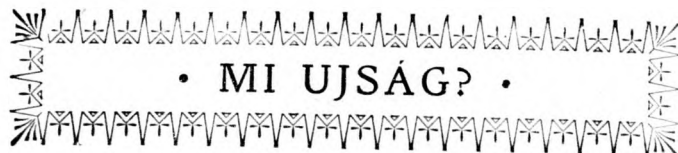
ban pedig szerinte a nagyobb birtokokon létesítendő földbérlo szövetkezeteknek lesz legjelentősebb szerepük. A földbérlo szövetkezetek megadják a földműveléssel foglalkozók legszélesebb rétegeinek a nagybirtok előnyeit. A bérlethez nem is kell annyi pénz, mint a parcellázáshoz. A kisgazdák kezdik is már ezt belátni, ezért apad a parcellázási düh úgy, hogy a jövő a földbérlo szövetkezeteké lesz. Utal a mezőgyáni példára, melyet a Magyar Gazdaszövetség alakított. A füzetet nagy haszonnal olvashatják azok, akik a földkérdés iránt érdeklődnek. Megrendelhető a Gazdaszövetségnél (Budapest, IX., Üllői-út 21.); ára 40 fillér.

A tejszövetkezetek kongresszusa. A magyarországi tejgazdaságok és tejszövetkezetek első országos kongresszusa szeptember 1-én lesz Pécsen. A kongresszus véglegesen megállapított programja a következő: 1. A tejszövetkezetek felülvizsgálatának és ellenőrzésének a kereskedelmi bírói hatásköréből való kivonásáról. Előadó: Balogh József esperes-plébános. 2. A tej földmunkájának a tej értékesítésére gyakorolt befolyása. Előadó: Ujhelyi Imre, gazdasági akadémiai tanár. 3. A tej kezelési módja és a belőle készült termékek földmunkájának. Előadó: Hajós István, tejgazdasági szakiskolai igazgató. 4. A tejkereskedelem ellenőrzése és a tejhamisítók korlátozása céljából szükségessé vált törvényes intézkedések. Előadó: Székely Simon kir. országos fővegyész. 5. A tejkereskedelem fejlesztése központi szervezetek létesítésével. Előadó: Szalai Oskár. A kongresszus elnöke Benyovszky Móric gróf, Baranya vármegye főispánja lesz.

Egy amerikai levél. Boros András hazánkfia most Paupacban, Pennsylvániában egy farmban van alkalmazva. Innen írt levelet Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek, melyben a miniszterium ingyenes kiadványaiból kért példányokat. Gazdasági cselédnek nevezi magát, bár leveléből kivehetőleg értelmes, tanult ember, ámde, mint levelében mondja, Amerikában a művelt emberek sem restelik a cseléd nevet. E levélből a következő érdekesebb részleteket közli a Bud. Lev.:

„Számos hasznos dolgot tanultam itt már eddig is a földművelés terén, amely tapasztalataimat hazámba visszatérve általam vásárlandó (már van egy kis megtakarított pénzem) kisbirtokocskámban a magam és a környék földművelő népe érdekében fogok felhasználni. De viszont úgy találtam, hogy nemcsak a magyar földművelő tanulhat az amerikai farmertől, hanem megfordítva, ezek még többet tanulhatnak tőlünk. Mivel itt tartózkodásom még pár évre fog terjedni, részben, hogy az otthon tanultakat el ne felejtsem, részben, hogy a mai fejlett modern magyar földműveléssel lépést tarthassak, s hogy itt megmutassam, hogy mit tud a magyar, s hogy a magyar névnek itt is becsületet szerezzek, arra kérem Nagyméltóságodat, hogy engemet ebben a törekvésemben támogatni kegyeskedjék. Szíveskedjék Nagyméltóságod részemre a magyar kir. földművelésügyi kormány által eddig kiadott népszerű ingyenes gazdasági szakkönyvek, vagy füzetek közül a szorosabb értelemben vett földműveléssel, a méhészettel, a gyümölcsészettel s a tehenészettel, főleg a sajt és a vajkészítéssel foglalkozókat megküldeni. Kivánatra a portót is szívesen megküldöm. Nagyméltóságod, mint akit a nép atyjának nem ok nélkül neveznek, bizonyára nem fog elzárkózni e kérésem elől.“

A miniszter az igyekező magyarnak huszonegy darab könyvet elküldött.

• MI UJSÁG? •

Rózsa rózsa . . .

Rózsa rózsa bájos rózsa
Égnek földnek ejtett csókja,
Ki illatos leveledre
Irt parancsot szerelemre . . .

Liliomra áradt vércsepp,
Tenzineddel, sokat értesz:
Vagy a szívek éltetője,
Vagy a szívek megőője . . .

Királynéja virágoknak,
Néma öre a titoknak,
Szűzies száz szempilládon,
Rejtezik a legszebb álm . . .

Amíg élek, arra kérek:
Tüske nélkül lássam képed,
Ha meghaltam rózsa, rózsa!
Légy szívemnek takarója . . .

Petrus Jenő.

A király Magyarországon. Ő felsége a király május második felében Magyarországon is fog huzamosabb ideig tartózkodni. A miniszterelnöknek jelentette ki ezt Ő felsége a minapi kihallgatáson.

Ferenc Ferdinánd Mezőhegyesen. Jó forrásból vesszük a következő sorokat: Néhány nappal a királynak Prágába való érkezése után Ferenc Ferdinánd trónörökös polgári ruhában egy öreg lakáj kíséretében Magyarországra utazott. Budapesten csatlakozott hozzá József kir. herceg, a kinek kíséretében volt Libits Adolf, a kir. herceg jószágigazgatója is, kikkel a trónörökös egyenesen Mezőhegyesre utazott özvedásatra. Ferenc Ferdinánd trónörökös József kir. herceggel együtt öt napot töltött Mezőhegyesen. Kiténően érezte magát s a vadászat is jól sikerült. Negyvenkét özet lőtt, József kir. herceg pedig negyvenet. Inkognitóját csak egyszer nem sikerült megőőriznie, amikor egy reggelen az erdő szélén az aradi ekvítációval találkozott. A tiszti csapat parancsnoka fölismerte a trónörökösöt, a ki a szabályszerű tisztelgés után a meglepett tisztekkel jókedvűen elbeszélgetett.

Nagy idők tanuja. Theölvári és gyömőrei Gyömőrey János nyugalmazott császári és királyi huszárőrnagy, 48-as tüzér-tűzmester, földbirtokos, életének hetvenharmadik, házasságának huszonegyedik évében május 4-én Ukkon meghalt. Május 6-án helyezték örök nyugalomra a zalagóánfai sírkertben.

Árvízveszedelem. Az Országos Magyar Vízépítési Hivatal igazgatósága jelenti: A felső Duna Passzautól Remetéig lassan emelkedik. A Duna ez újabb árhullámára fölhívjuk a figyelmet. A vízszinemelkedés csüörtökön Budapestre ért, ahol az előző árhullám szinte körülbelül egy méterrel alacsonyabb volt az alsó rakodópartnál, a vízállásokból következtetve azonban még az alsó rakodópart elöntése sem várható. A Duna alsó árhulláma Ujvidék körül tetőzik s Gombostól lefelé a vízállás igen nagy. A Tisza felső szakaszán a magas

hegyek hóolvadása újabb lassú viszonyemelkedést okoz. A Tisza alsóbb árhulláma Tiszafüred táján tetőzik s csak nagyon lassan s ellapulva halad előre.

A Magyar Gazdaszövetség az amerikai magyarokért. A Magyar Gazdaszövetség már régebben mozgalmat indított az Amerikában élő magyarság helyzetének földérítése és azon célból, hogy erkölcsi erejük és a szülőhazához való vonzódásuk szilárd maradjon. Ujabban a szövetség gyakorlati irányban való működésre határozta el magát, melynek célja a visszatérni óhajtók segítése úgy erkölcsileg, mint pedig ha szükséges, anyagilag is. A szövetség elsőnek egy csapat Pittsburg körül élő Somogy Szent-Pálról kivándorolt magyart szándékozik hazasegíteni, akik nagyon vágyakoznak hazajönni, de nincs hozzá kellő erejük.

József főherceg fia életveszedelemben. Kedden délután hat órakor két udvari hintó vágatott végig az Andrássy-úton. Az elsőben Augusztia főhercegnő ült udvarhölgyeivel, a másodikban a főhercegnő fia, László főherceg Szirmay gróf kapitánnyal. Amikor a fogatok a Nagymező-utcához értek, éppen akkor keresztelte a 241-es számú villamos kocsit az Andrássy-utat. Augusztia főhercegnőnek a kocsija a villamos előtt robogott át, de a második kocsi beleütődött a villamosba, amelynek kocsivezetője hirtelen fékezett, mire a kocsi az Andrássy-út közepén megállt. Szirmay gróf ijedten karolta át a kis főherceget, akinek az ijedségen kívül semmi baja sem történt. A rendőr fölírta a kocsivezető nevét, aki ellen megindítják az eljárást.

Országos dalünnep. Az egri országos dalünnep előkészületei javában folynak. Samassa József bíboros érsek megengedte, hogy a több ezer énekest befogadó hatalmas dalcsarnokot az érseki kertben építsék föl. Eger városa tízezer koronát szavazott meg az ünnep költségeire s ugyanennyit helyezett kilátásba az egri érsek is. A fővárosi és a vidéki dalegyesületek javában tanulják a közös karokat, melyeket a dalünnepen egyszerre 20,000 dalos fog énekelni. A hatalmas énekkart Bellovics Imre országos karnagy fogja dirigálni.

Életmentő diák. Az Erzsébetváros mellett elterülő Szász-Szent-Lászlón nagy tűz volt, mely a községnek majdnem valamennyi házát elpusztította. Nagy izgalmat keltett, hogy egy lángban álló házból gyermek sírás hallatszott. Sulleri Oszkár segesvári gimnáziumi tanuló saját életének kockáztatásával behatolt az égő házba és a gyermekeket kimentette. A tűz körül álló közönség lelkesen megéljenezte a bátor diákot, mert alig pár perc múlva a ház teteje beszakadt.

Ötszáz koronás tévedés. A budapesti nyugati pályaudvar egyik jegykiadó pénztáránál április 30-án délelőtt fél tíz órakor megjelent egy fiatal magastermetű, világoskék hajtókás kabátú, barna kávészínű köpenyes katonatiszt és arra kérte a pénztáros hölgyet, váltana neki egy ezer koronás bankjegyet. A pénztárosnő készséggel tett eleget, azonban a nagy zűrzavarban, tolongásban véletlen ötszáz koronával többet adott. Később észrevéve tévedését, jelentést tett az esetről felettes hatóságának és a rendőrségnek is. Azóta folytonosan várja, hogy a katonatiszt is észreveszi a tévedést és visszaküldi neki a pénzt, mert annak végleges elvesztése nagy katasztrófát jelentene nála.

Az egyenruha reformja a hadseregben. Bécsből jelentik, hogy a hadvezetőség a déli csapatok részére nyári egyenruhát akar szerezni s evégből most néhány száz bluzt és sapkát készíttetett, amelyeket kísérletezés szempontjából bécsi, dalmát és boszniai csapatoknak küldött. Ha ez az újfajta megfelelő lesz, véglegesen behozzák a nyári egyenruhákat. Ami a modern köve-

telményeknek megfelelő tábori ruházatot és felszerelést illeti, ebben a tekintetben is megoldás jön létre még ebben az évben. Olyan színű egyenruháról van szó, amelyek nagyobb távolságokról kevésbé megláthatók, mint az eddigi kékszínű ruhák. Ebben a tekintetben régi idők óta kísérleteznek sötétszürke színű ruhával, halszürke színű tarisznyával és barna szíjjal. A végeredmény minden valószínűség szerint az lesz, hogy az eddigi vadászrezdek egyenruháinak színét fogják elfogadni.

Magyar mérnök sikere a külföldön. Blankenberg Nándor nagykanizsai születésű okleveles vegyész-mérnököt a száz kultuszminisztérium a drezdai királyi műegyetem elektrokémiai szakosztályára tanársegédnek nevezte ki. Blankenberg még csak huszonkét éves. Ő volt a drezdai műegyetem legifjabb mérnöke. Jelenleg műszaki doktorrá való avatás előtt áll. Nagyon örvendetes, hogy magyar ifju a külföldön ilyen szép sikert ért el.

A szabadkai Kossuth-szobor. Mukits Simon országgyűlési képviselő elnöklésével értekezletet tartott a szabadkai függetlenségi párt, amelyen egy Kossuth-szobor létesítésére bizottság alakult. A bizottság elnökeül Mukits Simon és Varga Károly országgyűlési képviselőket, titkárokat pedig Reisner Lajos dr. és Ács Jenő dr. ügyvédekkel választották. A szoboralap javára eddig 49,000 korona gyűlt egybe.

A haramia felesége. Fél Magyarországot rettegésben tartotta az a rablóbanda, melynek élén Oláh-Simkó István kosdi baromfikereskedő állott. A haramiak lopnak, raboltak s ők voltak azok, akik a vác-rétsági postakocsist kiraboltak s a kocsist, valamint egy utast lemészárolták. A rablógyilkosok nagysokára hurokra kerültek s a pestvidéki törvényszék a kisebb lopások és rablásaik miatt valamennyit elítélte már, köztük Oláh-Simkónét is, aki férje zsákmányát értékesítette. Az asszony egy évig ült a börtönben, mivel pedig a banda tagjai közül egyedül csak neki volt vagyona, a kártérítés az ő nyakába szakadt. Hogy tehát vagyonát megmentse, kosdi házát kétezer koronáért eladta testvéreinek. A balassagyarmati törvényszék a kijátszott károsultak panaszára csalás büntette miatt egy évi börtönre ítélte a haramia feleségét, akinek fellebbezésével most foglalkozott a budapesti királyi tábla harmadik büntető tanácsa. Oláh-Simkóné azzal védekezett, hogy nem csalt meg senkit, de mivel mindenhonnan kitiltották, abba kellett hagynia jövedelmező baromfikereskedését s így szorult helyzetében kénytelen volt házától megválni. A királyi tábla a vádlott asszony védekezését elfogadta és az enyhítő szakasz alkalmazásával büntetését hat hónapi fogházra szállította le.

Amerikában agyonlőtt magyar munkások. Whelingi Red Birn-bánya tíz magyar munkására, midőn korán reggel hazatérőben voltak, rálöttek. Wysinski János azonnal meghalt, Wysinski Sámuel pedig halálosan megsebesült. Az ottani munkások az idegeneket régóta rossz szemmel nézik, s ebben az esetben is magyarellenes érzelmeiknek akartak kifejezést adni.

A kertművelés a pécsi kiállításon. A földművelésügyi miniszter rendeletére Győry István dr. a kertészeti tanintézet tanára és Kovács Antal méhészeti felügyelő Pécsre utaztak a szakkiállítások rendezésére. Különösen érdekes és nagyarányú lesz a gyümölcsészeti kiállítás, melyen a földművelésügyi kormány bemutatja külön és szépen rendezett területen állami gyümölcsfaiskoláinak nagyban való termelésre alkalmas fajtáit, magában a gyümölcsosztályban bemutatja a gyümölcsstermelésre vonatkozó legfontosabb művelési mintákat, a kertészeti

tanintézet növendékeinek rajzait, háziipari készítményeit, rendkívül elmés és instruktív az a gazdag gyűjtemény, amely modellekben tünteti fel a kertí öntözés minden fajtáját. Érdekesek az üvegházi tervezetek, a különféle oltási módok teljes kiállításai.

Sikkasztó szociálista titkár. Lopstein Ernő, az aradi szociáldemokrata párt titkára vasárnap megszökött Aradról és állítólagosan Svájcba menekült. Lopstein két év óta volt Aradon és ezalatt az idő alatt sikerült az aradi szociáldemokrata párt kebelében páratlan viszályt teremteni. Az utóbbi időben már tarhatatlanná vált a helyzete és mind gyakrabban gyűlt meg a baja a rendőrséggel is. Tizenhét rendőri vétség miatt folyt ellene az eljárás. Legutóbb a rendőrség tilaima ellenére is meg akarta tartatni a szociáldemokrata párt gyűlését. Lopstein lakásán minap megjelent a rendőrség, hogy az ellene kiadott letartóztatási parancsot végrehajtsa, de ekkor kitünt, hogy megszökött. Hír szerint az is siettette szökését, hogy pár héttel ezelőtt besorozták katonának. Felesége minden felvilágosítást megtagadott. A szökevény ellen elfogatási parancsot adtak ki.

A szultán apai öröme. Konstantinápolyból jelentik, hogy a szultánt apai öröm érte. Az örvendetes esemény még a mult hét hétfőjén történt, akkor született a Yildiz-kioszk legújabb lakója, a legifjabb török hercegnő, aki a szultán tizennegyedik gyermeke. Az utolsó-előtti gyermeke, Mehemed, Alid-Effendi 1905 szeptember 20-án született. A szultán gyermekei kor szerint a következők: Selim trónörökös, Zekie szultane (Nureddin basa felesége), Naiyme hercegnő (Kemal Eddin basa felesége), Abdul Kadir, Ahmed, Naiyle szultane (Hikmet basa felesége), Burhan-Eddin, Sadie szultane, Aiyse szultane, Refia szultane, Abdur Rahim, Ahmed, Mehemed és a most született hercegnő, akinek a neve még ismeretlen.

A temető tolvajai. Szabadszállásról írják az alábbi felháborító esetet: Már ismételve előfordult, hogy az ottani temetőből lopkodták a virágokat, amiket az élők kegyelete plántált szeretteik sírjára. Nagy volt az egész községben a megbotránkozás az ismeretlen tettesek ellen, midőn a temetőörnek végre sikerült a kegyeletrablókat három szabadszállási nő személyében elfogni. Most majd az illető hatóság előtt számolnak tettükért.

Utazás száz évvel ezelőtt. Ma, ha a zempléni paraszt Amerikába kivándorol, egyet gondol, eladja házát, földét, megvásárolja hajójegyet s azzal végzett a hazával. Ellenben száz éve nem oly könnyen ment az utazás. Hogy mily nehézkes volt, mutatja a jenai egyetem rektorától kiállított passzus, melyet egy hallgatója részére állított ki, aki mindössze nyolc órajárásra lakott Jenától:

Ime a dokumentum:

Mi, a szász hercegség egyetemének Rectora és Professorai, ezennel sajátkezű aláírásunkkal igazoljuk és bizonyítjuk, hogy Doctor medicinae Ebert Gottfried János úr Schoembergől, hazafelé tartván, békés szándékkal eltelve vagyon.

E környékről semmiféle betegségtől inficiálva nincs, hála ezért Istennek!

Ezen okból neki ezen úti igazolványt szívesen átadtuk, hogy oda is, vissza is igazolására legyen és szabadon közlekedhessék vele.

Ennek hitelül megerősítettük ezen okiratot saját és prorectori pecsétünkkel és aláírásunkkal.

Kelt Jénában, 1806 okt. 14-én.

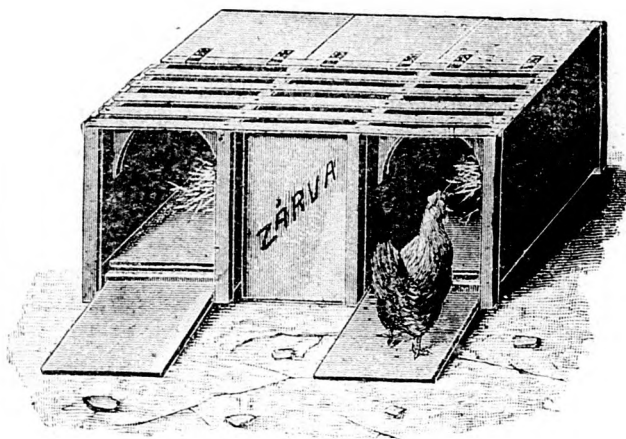
Szóval akkortájt nem vala különösképpen biztonság az utazás.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Egy érdekes, új csapdás tojó- és kotlófészkek.

A nemes baromfiak elterjedésével mindinkább terjed a tojó- és kotlófészkek, csirkenevelők és keltetőgépek használata is. Az alábbiakban egy új találmányú igen ügyesen szerkesztett tojó- és kotlófészket ismertetünk, melyet a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete árúsít (V., Alkotmány-u. 31.)

Az egészben 38 cm. magas, 86 cm. mély és 100 cm. széles (vagyis hosszú), három rekeszből álló s deszkából és lécekből összeállított, elől 3 csapóajtóval, fenn, hátul, három felső, nyitható-zárható fedéllel ellátott ládaszerű ketrecbe — mint az ábra feltünteti, — a tyúk a lebecsátott csapóajtón juthat be egy előtérbe,

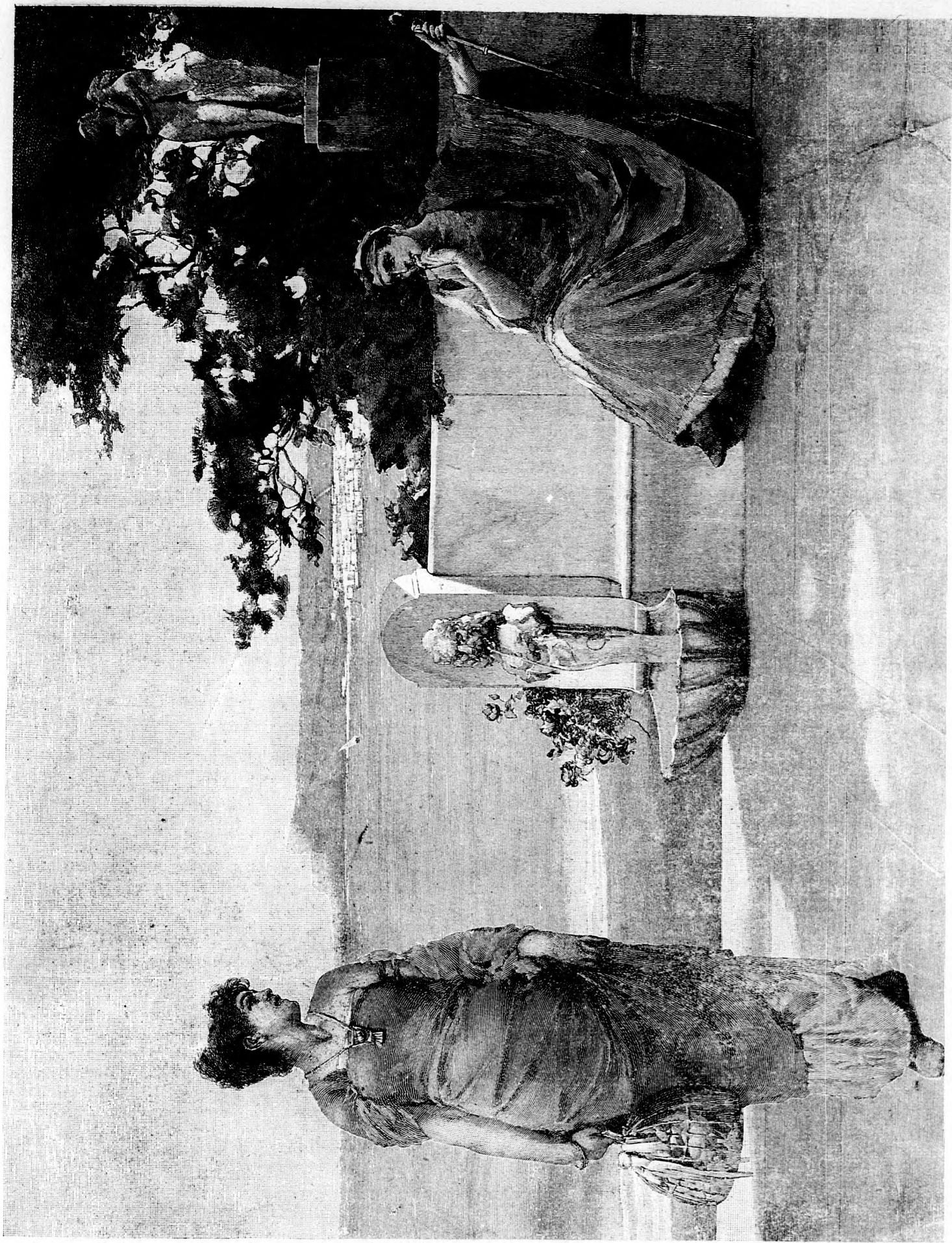
Uj csapdás tojó- és kotlófészkek.

melyet a feltaláló világos udvarnak és kapargáló térnek nevez. A csapóajtó a belépett tyúk mögött magától bezárul. Az állat már most, ha úgy tetszik neki, kapargálhat, ott a világos udvarban s aztán átmehet az ezen udvar mögött következő tojó- és kotlóhelyre, ahol csendes, félhomályban végezheti feladatát. Letojás után vagy kotlás közben a tyúk a fennlévő ajtófedelen keresztül távolítható el.

A közbülső részen a zárt ajtóju rekesz látszik az ábrán. A csapóajtó leeresztésével természetesen megint készen áll más tyúk belépésére és bezárására a készülék. Az így megszerkesztett fészkekben a tyúkok mindenkor ellenőrizhetők, nem fordulhat elő az az eset, hogy a lerakott tojásokat nem tudjuk megtalálni. A kotláshoz is kiválóan alkalmas.

A helyes takarmányozás.

Téved, aki azt hiszi, hogy elegendő a takarmányt, úgy amint van, eredeti formájában az állat elébe adni. Ez az eljárás sem nem helyes, sem nem takarékos. Nem helyes azért, mert a kellően előkészített: megőrölt, felaprózott takarmányt jobban használja ki az állat teste; nem gazdaságos pedig azért, mert így sok takarmány vész el azáltal, hogy az állat az elő nem készí-

Mult és jelen.

tett takarmányban turkálva, elszór belőle és eltapossa, de különben is a nyers formában adott takarmányból több szükséges az ő kielégítésére. Ezt szembevetően megfigyelhetjük a lónál. A tapasztalt gazda nem igen adja a ló elébe a zabot egyedül, hanem szecskával keverten. Miért? Azért, mert tudja, hogyha a zabot egymagában használja, a ló belőle sokat emésztetlenül ürít ki, míg ha megfelelő hosszúságú szecskával keveri, az állat alaposan megrágja a zabot, minek folytán minden szem felhasználódik kellően feldolgoztatik a gyomorban.

De nemcsak ebből a szempontból ajánlatos a takarmányfélék keverése, hanem más okból is. Nevezetesen azért, mert így biztosabbak vagyunk abban, hogy az állat fenntartásához szükséges tápanyagot megkapja, másrészt pedig — hiába, nemcsak az embernél áll — a változatosság gyönyörködtet, a változatosság jól esik. Szívesebben eszi meg így a takarmányt. Azért, aki állatait szereti, legalább egyszer napjában több takarmányféléből összeállított keverékkel eteti. Sokkal jobb étvágygyal fogyasztja így az állat. Ez maga után vonja a jobb, kedvezőbb emésztést is. És ennek természetes következménye a testi gyarapodás, erősödés. Például szénához és szalmához keverünk olajpogácsát és babdarát; ha ellenben burgonyát és répát akarunk a takarmányhoz adni, akkor ebből keveset vegyünk, ne legyen több a takarmány $\frac{1}{6}$ -od részénél; azért, mert különben a takarmány rosszul használtatik ki. Miért van az így? Azért, mert a szálastakarmányok emészthetőségét az olaj- és zsírtartalmú anyagok előmozdítják, a keményítő- és cukortartalmú anyagok (burgonya és répa) ellenben hátráltatják a takarmány kihasználását, ha csak nem adunk hozzá egyúttal fehérjetartalmú anyagokat is.

Egy további szempont, amely a helyes takarmányozás kérdésénél felmerül, a következő: Az anyag és erő átalakulásának törvényét ismeri minden csak némileg is tanult gazda. Az élet egyik fontos feltétele a meleg, a test melege. A fölvetett táplálék az állati testben részben más anyaggá, a test részévé, részben erővé, illetőleg meleggé alakul át. Nyáron ez nem oly fontos dolog, de télen igen. Télen a test meleg előállítása céljából sok anyagot (táplálékot) fogyaszt. Hogy tehát ezt a folyamatot elősegítsük, nem tanácsos a takarmányt, vizet stb. hideg állapotban használni. Melegebb állapotában a takarmány könnyebben és gyorsabban alakul át hússá, vérré, izommá, erővé, meleggé.

Hogy a takarmányt a már említett módon kívül még izletesebbé tegyük, *főzni és forrázni* is szokás azt. Tapasztalati tény, hogy a főzött takarmányt az állat sokkal szívesebben fogyasztja. Igaz, hogy a főzés által a takarmány emészthetősége nem fokozódik — tehát nem azért szereti az állat mintegy ösztönszerűleg jobban a főzött takarmányt — azonban izletessége növekszik. Ez pedig fontos. Különösen fejősteheneknél szokták alkalmazni. Megjegyezzük, hogy a leforrázott takarmány épp oly jó, mint a főzött, az esetben, ha a hőfoka ugyanolyan. Azt is tudjuk a tapasztalat adatai alapján, hogyha széna, szalma megfűledt, dohos, leforrázással megjavíthatjuk. A takarmány íze, illata megváltozik, ez által megjavul és így az állat szívesebben fogyasztja.

Végül még nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt a tapasztalati tényt sem, hogy az állat épp úgy megkívánja a sót, mint az ember; arra neki épp oly nagy szüksége van, mint nekünk. Meg is állapították, hogy mily nagy a naponta szükséges sómennyiség. Ez a következő: lónak 15, gőbolynek 50—60, fejőstehennek és jármosökörnek 30, birkának 8—12, hizósertésnek 15—25 gramm. Az istállóban a takarmány közé keverjük ezt a sómennyiséget; ha pedig szabadban, legelőn

vannak az állatok, akkor egyes kősódarabokat könnyen megtalálható módon elhelyezünk részükre. G. T.

A könyökfék. Ha a marha megsántulását meg akarják akadályozni, akkor a legtöbb gazdaságban az a szokás, hogy az állatoknak, ha az istállóban hosszabb ideig való időzés alatt túlságosan megnőtt a patájuk, levágják a patavéget. Ez azonban, főként igás ökörnél nem elégséges, sőt ezeknél, épp úgy mint a lovaknál, gyakrabban és gondosan kellene a paták kimetszését megejteni. Ha az állatok a metszésnél nyugtalanok, alkalmazzuk a könyökféket. Ez karvastagságú kötél, amelynek végei egymással össze vannak csomózva. Ezt a kötelet duplán ráhelyezzük a lábára a könyök fölött, a kötél két végén levő csomón erős dorongot szúrunk át, amelyet jobbra vagy balra forgatunk, minekfolytán a kötél megfeszül. Egy ember fogja a dorongot, hogy vissza ne pattanjon és hogy a nyomást szabályozza. A jól alkalmazott fék annyira elerőtleníti az állatot, hogy minden operációt, melyet patáján végzünk, eltűr.

Meszes láb. A tyukoknál gyakran előfordul a meszes láb, melyet egy élősködő okoz. A meszes láb szürkés-fehéres, pikkelyes megvastagodás és a baromfinak fájdalmat okoz. A baromfi meszes lábát csőrével vakargatja, így a baj átplántálódik a csőr tövére is. Ezt a ragályos bajt könnyű szerrel gyógyíthatjuk faggyú és petróleum keverékkel. A faggyút gyöngye tűzön felolvasztjuk és annyi petróleumot öntünk közé, hogy pépszerű legyen. A péppel bemázoljuk a baromfi lábát; de fertőzött udvarban az egészségeseknek látszó lábakat is tanácsos bemázolni, mert úgy lehet, már ezekre is elterjedt a betegség. Az ólat gondosan kitisztítjuk, a farészeket, különösen az ülőrudakat karbolineummal bekenjük. A bekent lábokról 8—10 nap alatt a pikkelyek leválnak, ekkor a megtisztult lábakat langyos szappanos vízzel megmossuk. G. T.

Libák korának felismerése. Sem a gazdasszonyra nézve, aki a libát azért veszi meg, hogy pecsenyét süssön belőle, sem pedig a tenyésztőre, aki egyéb célból vásárolja a drága fajlibát, nem lehet közömbös, hogy voltaképpen milyen korú is lehet a megvásárolt állat. E részben pedig a legtöbb ember zsákban macskát vesz, mert utóvégre is csak a pelyhes fiatal libát tudja megkülönböztetni az idősebbektől, de azt már nem tudja meghatározni, hogy hány éves az az idősebb? Erre nézve pedig van a liba tollazatában egy olyan féle csalhatatlan jel, mint a tehénnek szarván s ez az, hogy a szárny legkülső végén, közvetlen a kormánytollak mellett, van két igen erősen a testhez nőtt hegyes, keskeny, kemény tollacska. Midőn a liba az éves kort elérte, akkor a két toll közül a nagyobbikon keresztben egy csatorna képződik, olyanforma, mintha három-élű reszelővel vágtuk volna azt bele s ilyen csatorna képződik azután minden évben egy, úgy hogy azoknak a számából az állat korára egészen biztosan következtethetünk. K. Ö.

Csüdsömör. A tavaszi hűvös, lucskos időben, főleg kevésbé gondosan ápolat ökörnél és lónál gyakran meg-esik, hogy a bokaizület megrepedezik és kisebesedik. Ezt a fájdalmas betegséget békavarnak vagy csüdsömörnek nevezik. A csüdsömör keletkezését megelőzhetjük, ha igazás után, főleg nedves időben a ló és ökör lábát mindig szárazra csutakoljuk és arra is gondunk van, hogy az alom se legyen lucskos. Ha a csüd-

sömört az állat lábán észrevesszük, mossuk meg langyos, szappanos vízzel, kenderkóccal törüljük szárazra és naponta kétszer kenjük be ólomzsírral. Míg a sömör el nem mulik, az állatot sáros időben ne fogjuk be.

Hamisítják a rézgálicot. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete figyelmezteti a szőlőbirtokosokat, hogy a permetezésre szolgáló rézgálicot ujabban hamisítják oly módon, hogy anilinnal festett vasgáliccal keverik, ami permetezésre alkalmatlan. Tanácsos ezért a permetező anyag szükségletét megbízható helyről beszerezni, ezenkívül vegyileg is megvizsgáltatni. A hamisítást úgy lehet felfedezni, ha az oldatba késpengét mártunk, a tiszta rézgálicoldatban a penge rövid idő alatt rézvörös bevonatot kap, míg a vasgálic oldata ily bevonatot nem okoz.

A magyar lucernamag dicsérete. Dánia sok éven át nagyobb mértékű termelési kísérletet végeztetett állami kísérleti telepein, hogy megállapítsa, vajjon melyik országból beszerzett vetőmag a legjobb? Az éveken át végzett kísérletek megállapították, hogy vetőmagnak legjobb a Magyarországból bevitt vetőmag s ennek nyomán Dánia mezőgazdasági kormánya főlhívta a dán gazdákat, hogy vetőmagjukat Magyarországból szerezzék be.

Egy lóhalál s egy más ló megvételének körülményei.*)

I.

A tejesasszony, a Mária néni már napok óta egyre sűrűbb aggodalommal tekintett a lóra, bizonyos Bársony nevezetűre. Ez a ló nem volt öreg állat, ellenben mindig jó és kitartó szolgálatú: most hat éve vették andrásnapi vásárkor éppen hatvanegy forinton. Nem is ez volt a neve, mert ráctól vették, az meg a Jancsi néven nevezte, de mert a tejesasszony urának a neve is János, már mint Sütő János, hogy ne legyenek ketten egy néven, a lovat azontul Bársonynak hívták. Jó kis fekete mokány volt, nem bánta; a ló az új névhez hamarabb hozzászokik, mint az ember, (épp ezért jutott e névváltoztatás ki neki s nem Sütő Jánosnak).

A ló tehát megvolt hat esztendőn át a kis városszéli háznál és végezte azt a dolgát, amire alkalmazták: húzta be a tejeskocsit a városba, meg vissza. Ezt igen terhes foglalkozásnak nem lehet mondani, vannak súlyosabb fajtájú munkák is. Azt lehetett volna hinni, hogy el lesz benne valami tíz esztendeig. De nem így történt. Betegséget kapott valahonnan, mert hiszen az előfordul, hogy a legjobb egészségek is hirtelen rosszra válnak. Mondani nem mondta ugyan, mert nem mondhatta, hanem az ételt már többé nem kívánta, a vizet sem óhajtott, az itatóvályuba csak belefújt s félrefordította a fejét. A szeme nézése is egészen más volt s a kocsit elött bár igyekezett, de már nem haladt.

Abban a kenyérkereső kis életben, amelybe egyik forgó kerékül volt beékelve ez a ló, a betegség ijedelmeket támasztott. Hatvanegy forintról volt szó, az pedig akkor is nagy szó, ha van; még nagyobb, ha nincs. A tejesasszony buslakodott, Sütő János is gondnak érezte fejével végezte a dolgát a ház körül. Ez a Sütő egészen rendes ember volt, csak pénzt nem lehetett a kezébe adni, mert akkor elindult vele hazulról és eladta. Többször voltak már ez alapon bajai, hogy kedvtelése nyomán elszórt a kenyérrel, ezt ő maga is szálni és banni szokta, különben igen szorgalmatos, pénzt azonban nem szoktak a kezébe adni neki. A pénzzel az asszony bánik, dohányravalót is csak úgy kéztül adnak Sütőnek, mint kenyeret a gyermeknek szokás.

— Bele van állapotba a sorsába, — vélték róla a szomszédok és Sütő nem is tehetett egyebet, mert ha rajta áll, már régen eladta volna a kis háznak mind a négy sarkát.

De bármint áll is a sor Sütő Jánossal, a lovon ez nem segített. Elvezették az orvoshoz is. Szomorú azt nézni, mikor a beteg lovat vezetik. Az orvos csak ránézett és azt mondta:

— Vigyétök. Négy nap múlva a kutyáké.

Persze nem olyan már ez az orvosfajta nép sem, mint a régi Kursmid. Csak így, ilyen könnyedén beszél. Másfelől azonban megint csak neki van igaza, mert negyednap délutánra már csakugyan semmiképpen sem bírtak a lóval. Ugyan Tóth Kása Pál, a szomszéd, a táragyfű gyökerét ajánlotta hathatós orvossággul, mit a ló fülébe kellene húzni, amely után a táragy ki-

* A szerzőnek most megjelent kötetéből.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége

! Mezőgazdák különös figyelmébe!
! **EGYETEMES ACZÉLEKÉK.** !

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekefej.
Pánczélaczél-kormánylemezek.
Magasított aczél-ekefej.
Porvédő kerekék.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmivelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

megy a fejből. De a ló ekkor már nem sokat ér. Próbaképp itatni vezették, de nem kellett neki semmi. Szétnézett még egyszer, utoljára az udvarban, azzal lassan kiment a ház háta mögé a fűre. Ott lefeküdt s mást nem csinált, csak éppen az egyik első lábát emelgette, mintha integetne Tóth Kása Pálnak:

— Elmehet Tóth Kása Pál... elmehet kend a tudományával. Mindenki sirt, aki csak látta. A ló intett még néhányat a lábával, aztán végignyujtotta a fejét a fűvön s kimult. Ilyen a lóhalál.

Kint az útszélien játszottak a gyerekek. Valamely kofaasszony, aki kocsiján arrament, egy marék cseresznyét dobott le nekik, mert a Sütőék legkisebb fiának, a vakarcsnak olyan szép szőke haja van, hogy az ritkaság. Ujság meg ezidőtájt a cseresznye, a gyerekek hát örültek neki, mert a gyermek hamar felejt és táncolva mondták a verset: Ujság hasamba, hideglelés pokolba... Tóth Kása Pál elhaladtában arra menvén, intette őket, hogy ne mondanák a verset, mert az nem jó. Nyilvános tény ugyanis, hogy e vers mondásakor hivatalosan megjelenik a Dromó s aztán nem az ujság búvik a gyermekek hasába, hanem az ördög. De Tóth Kása beszédére mitsem hallgattak a gyermekek. Csak intettek feléje, mint jóelőbb a Bársony s azt súgták róla, összebújva:

— Inkább a lovat gyógyította vóna kend mög.

II.

Pérez kellene, de honnan? A lóból nem maradt meg más, csak a bőre. De az nem sokat ér, mert egyszer (még fiatalabb korában, mikor az uraságnál szolgált) valahogy golyó érte s a timár az ilyen bőrt nem szereti. Mindenféle ki van arra találva, hogy a baj minél nagyobb legyen.

Váltóra bajos pénzt hajkurászni. Aki ismerős van a közelbe, az hiába írja a nevét a papirosra. Ha meg akadna olyan, akinek az írására csakugyan adnának a takaréokban, az meg nem írja le a nevét a papírra, mert már megjárta vele egyszer s akkor a tintatartót tollastul az ablakon keresztül kivágta az utca közepére, mondván:

— Üssön beléd a tüzes istennyila fajtáddal együtt.

Hát úgy van. Jó szerencse, hogy abban a kávéházban, ahol Mari néni hordta tejből él az a nép, aki kávéházi kosztra szorul, a cukrászt érdekelte a sors. Szerette a lovat, mert az a cukrászsággal velejár. Vannak így a mesterségek. Lám a borbély, bár szintén habbal dolgozik, a vadászatot kedveli, ellenben a kormárosok gazdálkodók. Továbbá jól mondta azt Daudet, hogy minden író leginkább villatulajdonos szeretne lenni, de mégsem az írók lesznek azok, hanem a posztókereskedők.

Állapodjunk meg abban, hogy mindenféle mesterségnek megvannak a maga szenvedélyei és még hajnyírás tekintetében is különbözik a csizmadia a kovácstól. Hasonlóképp csoportosulnak az erények foglalkozás szerint. Bátor és merész a kovács, ellenben meg gondolt a szűrszabó, nótás a csizmadia, hallgatag az ács. A cukrász pedig szelíd. Ő mindig fehér kítliben jár, fehér cukorral, liszttel, édességekkel, lágy puha dolgokkal foglalkozik, ez onnan van. Így történt azután, hogy a cukrászt érdekelte a sors, hogy ad ő kölcsönbe pénzt, csak úgy becsületszóra, kézadásra. A tej árából, amit naponta behordanak, majd letörlesztődik. Csak nézzenek lovat, alkudják ki az árát, ő aztán majd ad, amennyi kell.

Lovat hamar néztek, találtak is, mert az mindig akad eladó. Megalkudtak és Mária elment a cukrászhoz pénzért. Megkapta s onnan hazatért.

Otthon senki sincs az udvarban, pedig a kerítésen kellett volna dolgoznia Sütő Jánosnak, de nem csinálja. Hát hol van? Hát bent ül a szobában, kalap a fejében. Az asszony beköszönt:

— Jó napot.

János nem szól.

— Mi baja van kendnek?

János a fejébe húzza a kalapot és szörnyű mérgesen felel:

— Sömmi.

— Hát? — kérdezi az asszony.

— Hát? — mondja János — hát most mán, hogy lösz ez? Hát most mán mi lösz? Hát te mégy el a lóért?

— Nini — mondja az asszony — hát ki mönjön. Kend talán?

— Nini — mondja mérgesen János, — hát még mondjam is?

— Ejnye, hejnye — szól Mari néni — hát kend vinné el a pénzt? Hát nem tudja kend, hogy nem szabad kendre pénzt bizni? Hát nem kend maga fogadta, hogy soha pénzt a kezibe ne adjunk?

János kissé zavarodottan hallgat egy darabig.

— Hiszen jól van, — mondja. — Hát igaz. De lóért... Asszony mönjön lóért? Hát micsoda világ van már? Lóhet az, hogy lovat asszony vögyön?

Ez csakugyan bökkenő. Ez a férfiasság sérelme. Az asszony is érzi, hogy a helyzet különös. Mit mond majd a világ? Sütő Jánost majd kinevetik. Melyik asszonynak volna kedve ahhoz, hogy az urát kinevetesse?

Tárgyalnak. Sütő búnak eresztett fejjel van, az asszony tépelődik.

— De hát csakugyan elhozza-e kend a lovat? — kérdezi.

Sütő borultan mondja:

— Mán hogyne hoznám.

— De hogy bízzam kendre a pénzt?

Sütő csendesesen felel:

— A lóért rám bizhatod...

Utoljára tehát rá is bízzák. A bankókat Sütő a zsebbe teszi s megindul büszkén. Az asszony mondja neki:

— Kötőféket nem visz kend?

Sütő méltósággal ad a kérdésre választ:

— A ló kötőfékkel jár...

Ezen szavakkal elhalad. Kevélyen jár, úgy véli, az egész utca s az egész nép tudja róla, hogy most a lóért megy s pénz van a zsebében. Szereplését ezen útjában bővebben részletezni fölösleges, mivelhogy azóta már amúgy is köztudatú, hogy a lóra aznap egész délután hiába vártak otthon. Sütő valahová betért egy félliterre, azután vett egy másikat, egy harmadikat is, miből egészen könnyen áll elő a tény, hogy Sütőt még másnap este sem találták, akármerre keresték. Igen jól megtudott bujni, sohasem volt ott, ahol kutatták. Az asszony igen meg volt ijedve, mert hiszen már attól félt, hogy elveszett. Hogy hátha már elverte mind a pénzt s eszméletre jutván, szégyenletében a Tiszának ment.

De nem az történt. Harmadnap kora reggel, mikor a tejet szokás vinni, robogó bérkocsin érkezik a kávéház elébe a rettentő kócos és vasalatlan ábrázatú Sütő János és nagyúri dolyffel kiált le az ottalvó népekre:

— Hát volt-e már itt az asszony?

... A lármázó Sütőt erkölcsi oktatásokban részesítették, de hát hiszen az éppen csak annyit ért, mintha valaki a lóval imádkozna. János legvégül büszkén visszavetette magát a kocsiba s kiadta a kocsisnak: Hajts, kocsis, se kocsi, se ló nem a tied!... Mert ekkor még volt három forintja.

János csak harmadnap estenden ért haza, mert félt, hogy meglátják. Az udvarra úgy vonult be, mint aki hazát és nemzetet vesztett. Az asszony nem mond neki egyebet, csak gúnyosan odaszól:

— Hát előgyűtt kend?

János lehorgasztott fejjel feleli:

— Jobb lőtt volna, ha kisgyerök koromba agyonvert volna az apám ...

Tömörkény István.

KÉPEINKHEZ.

Mult és jelen. A tengerparton a szökőkút fiainak enyhetható árnyékában pihen a nő, akinek egykor hamvas arcára az életküzdélme és az idő barázdákat

tisztviselőtelepi ház udvarát, mely beillik egy kisebb ligetnek is.

BETÜTALÁNY.

ifj Hefty Frigyes-től.

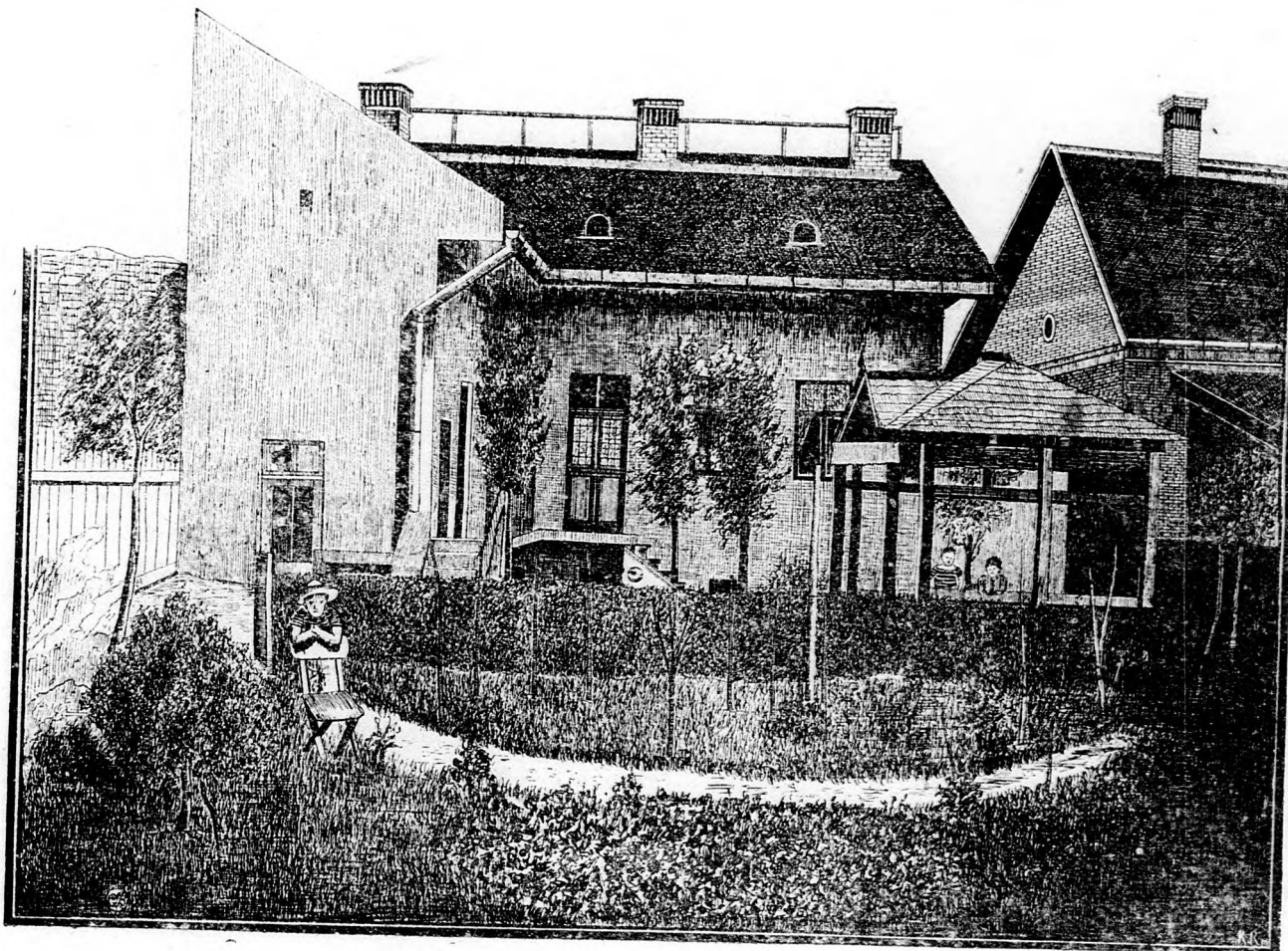
S i l i S ő m a i S z u z ő.
l i j d

Megfejtési határidő 1907. május hó 19.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság” 18. számában közölt talány megfejtése

„Törtessetek előre!”

Családi ház.

szántott. Közeledik hozzá a fiatal leányka, kinek arcán a boldog ártatlanság rózsái virulnak. Résztvevő hangon szólítja meg a pihenő nénit. A *mult* és *jelen* híven visszatükröződik mai képünkön.

Családházak. Nagy városokban, hol a három-négy emeletes palotákban hering módra összezsuffolódva élnek az emberek, már régen rájöttek arra, hogy főként a jövő nemzedéknek a fejlődésére hátrányos az a lakás, ahol sem tágas udvar, sem kert nincsen. Éppen azért a nagy városok közelében tisztviselőtelepeket, üdülőtelepeket létesítenek. A mi székes-fővárosunkban mintegy 25 évvel létesült a tisztviselőtelepe. Mintegy 7—800 kényelmes lakóház, tágas tornáccal, virágos és veteményes kerttel. Mai képünkön bemutatjuk egy

Helyesen fejtették meg: Pataky János, Rózsa Anna, Pintér Jenő, Darvas Dezső, Szeress Ilonka, Kovács László, Gabányi Imre, Kürti József, Kalmár Ede, *Horváth Gábor*, Dömötör Eszti, Szabó Illés, ifj. Hefty Frigyes, Vörös István.

A sorshuzásnál *Horváth Gábor* nevét huzzuk ki elsőnek, kinek egy érdekes könyvet küldöttünk.

== A „Független Ujság“-ra mielőbb fizessünk elő, hogy a lap szétküldésében akadály ne legyen.

A „Független Ujság“-ban megjelent képek lemezeit kölesön adja a kiadóhivatal.

LEVELES SZEKRÉNY.

K. Z. urnak Arad. Ha a kazal szélén jól letiporja a zölden összerakott rozstot, továbbá ha az itt mégis lazán maradt takarmányt jól legereblyézi vagy szénavágó késsel levágja s végre ha 1 m. vastag földréteget hány a szalmába burkolt kazal tetejére s félannyit az oldalakra, akkor valószínűen sikerülni fog a takarmány, de mi líg hiszszük, hogy a besavanyításnak ez a módja nagy munkamegtakarítást jelentene az ázott verembeni besavanyítással szemben, mely utóbbi kétségtelenül biztosabb.

E. A. Mali, Bukovec. A burgonyát októberig eltartani nem lehet. Leghelyesebb lenne azt felszeletelve bevermelni s így legalább, mint takarmányt értékesíteni.

G. V. Temes-Saágh. Kérdésére jogi szakértőnk fogja a választ megadni, tessék a lapot figyelemmel kíséreni.

W. Gy. K. A tyukok a kakashágás után mintegy 18 napig tojnak termőképes tojásokat. A rézcéknél az egyszeri hágásnak nincs oly hosszantartó hatása, de végző határnak esetleg szintén a 18 napot lehet venni.

B. N. Az egri országos dalosünnepélyre jóval több daltestület jelentkezett, mint amennyi a legutóbb Szombathelyen tartott ünnepélyen résztvett. A pécsi kiállítás kapcsolatában lesz baromfi-kiállítás is, a részletes tudnivalókat megküldi Önnek a kiállítás igazgatósága.

J. J. Nem kell annak hitelt adni, aki azt állítja, hogy Magyarországon az állások betöltésénél általánosan a protekciót veszik tekintetbe. Igaz, hogy nem árt, ha befolyásos ember szót emel az érdekében illetékes helyen, de — de az állás betöltésénél főképpen a *rátermettséget* veszik tekintetbe.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárocsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárocsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1907 április 29.

Budapesti Központi Vásárocsarnok árai.

Husneműek: marhahus 60—120 K., vidéki borjúhús 110—120 K., sertéshús 120—144 K., szalonna füstölt 136—148 K., szalonna, olvasztani való 130—146 K., hárj 154—156 K., sertésszár 154—156 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 120—180 K., hazai sonka 140—200 K. szalámi 380 K.

Baromfifélék: ————— K., rántani való csirke 2—360 K., sütni való csirke 3—4— K., kacsá, hizott ————— K., lud, hizott ————— K., pulyka, hizott ————— K. páronkint. Vágott hizott liba ————— K., vágott hizott kappan, kacsá és pulyka 130—160 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). Buza 1780—1830 K. Rózsa 1420 K-tól 1430 K-ig. Arpa 1330 K-tól — K-ig, jobb minőségű K-tól — K-ig. Zab ———— 1630 K. Tengeri 1170— K. **Teavaj:** (centrifugált) 240—290 K., főzővaj 2—230 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 24—40 fillér.

Tojás: bácskai 65—66 K., erdélyi apróbb áru 64—65 K. ládánként (1440 drb). Apadt — K., meszes — K.

Zöldsejfélek: Burgonya (vagonáru) sárga —560 K., rózsás új 250—4 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ——— K. mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K.	28:20	27:20	25:80	24:80	24:—	23:20	21:—	19:20	13:50

Takarmányvásár. Réti széna 760—940 fillér, muhar 8—920 fillér, zsupszalma 520—560 fillér, alomszalma 3—350 fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felfigyel:

RUBINEK GYULA,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

:: Ifj. Kovács József Orosháza ::

Magyar házi-ipar. ————— Magyar termények.

Söprűk, szatyorok, gyékények, bőrboskorok, posztócipők, mák, bab, kása, szalonna, paprika legolcsóbban szállítja:

:: Ifj. Kovács József Orosháza ::

A „FÜGGETLEN UJSÁG”-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja a „FÜGGETLEN UJSÁG” kiadóhivatala, (Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. sz.)

Őszi trágyázáshoz a

THOMAS-SALAKLISZT

csillag-védjeggyel helyesen alkalmazva, minden növénynek legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágyája. — Kivánatra szakmunkákkal és árajánlattal készségesen szolgál:

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Andrássy-ut 49. (Octogon-tér.)

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H. Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisítá-

soktól és figyeljünk a

védjegyre.

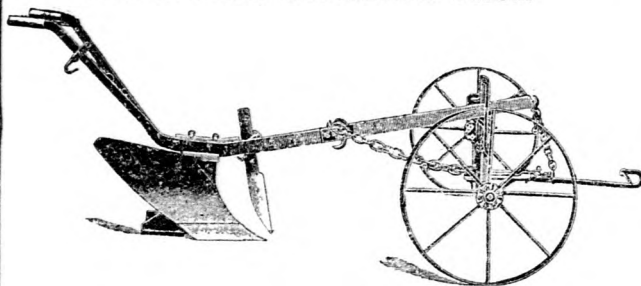

Minden zsák ólom-

zárral és tartalom-

jelzéssel van ellátva.

== Egyvasu egytetemes ekék == Két és több barázdás ekék

BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyára

Magyarországi vezérképviselő **Szücs Zsigmond** Budapest, VI., Nagymező-u. 68.

Minden részükben elsőrendű acéltanyagból a leg-tökéletesebb szerkezettel

Tégelyacél-fejekkel, melyek eltörhetetlenségeért szavatosságot vállalnak. Különösen tartósnak bizonyult, háromréteges (compound) páncél acél-lemez kormánylapokkal, melyekre a legragadósabb föld sem tapad. Gondosan edzett, feltűnően hosszú ideig eltartó szarvasakkal. — **Figyelemre méltó újdonság:** Bacher „D”-jegyű javított szerkezetű eketaligája teljesen pormentesen csukott agyakkal önműködő kenőszelenczével; közönséges eketaligák ellenében ötszörös tartósságot biztosítanak. Különlegességek rétművelő-eszközökben. Boronák, kapáló- és töltőgetetőgépek, porhanyító, rögtörők. Árjegyzéket készséggel küldök.

Legjobb tejfőző a BALTIK

BALTIK-SEPARATOR

nemcsak azért arat nagy sikereket és részestül mindenütt elismerésben, mert a legtökéletesebb és legmodernebb tejfőző, hanem azért, mert a szerkezet egyszerűsége a BALTIK kezelését még egy gyermeknek is lehetővé teszi. Miután az egész szerkezet el van zárva, sz-rencsétlenségnek eleje vétetett és a géprészek sem romlásnak, sem piszkolódásnak nincsenek kitéve.

A BALTIK RADIATOR

készíti a legjobb és legtisztább vaját.

Szenzációs találmány.

(Lásd ismertetést a »Köztelek« 70-es számán.)

Kérje árjegyzékünket, valamint a modern kézi-sseparatorokról irt bírálatunkat.

Baltik Separator Részv.-Társ.

magyarországi vezérképviselése

BUDAPEST,

VII. ker., Erzsébet-körut 8. szám.

TELEFON 52-58.

Szállítunk teljes tejgazdasági berendezéseket

TURUL védjegy

TURUL védjegy

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1907. évi mintájú Alfa-Separatorok a jelenkor legtökéletesebb főzőgépei. Nagy és kiváló munkabírás mellett bámulatos könnyen járnak.

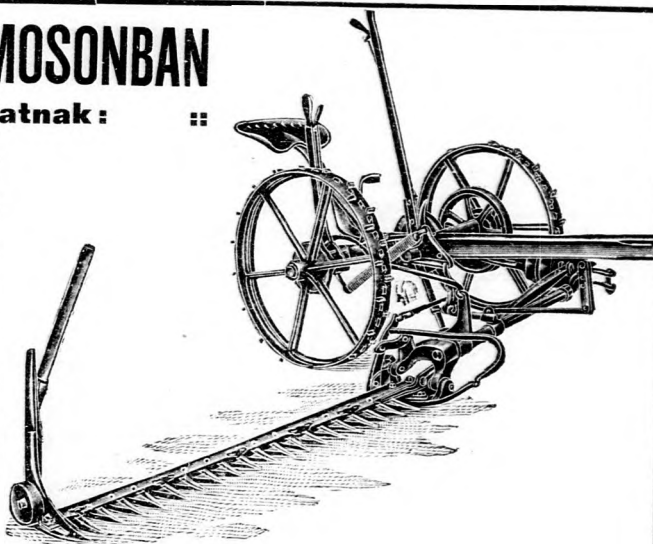
Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, Üllői-ut 25.

KÜHNE E. hazánk legrégebb mezőgazdasági gépgyára által **MOSONBAN**

elismert gondos kivitelben szállítanak:

MINDENMŰ EGYSOROS KAPALÓESZKÖZÖK, Columbia Cultivátorok, HERRMANN-kapálók, LAASS-rendszerű kapálógépek. Burgonyamivelő eszközök, SZÉNAGEREBLYÉK, SZÉNAFORGATÓK

OSBORNE kévekötő- és marokrakó-aratógépek, fűkaszáló-gépek stb. stb.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körut 57a. Fiókraktár: Temesvár, Gazdaudvar.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét

a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek idei első sorozata f. évi
július hó 10-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunapart! teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban rés-
zesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

Gőz-utimozdonyokat

a legtokéletesebb szerkezettel, a legjutányo-
sabb árak mellett szállítanak

John Fowler & Co.

Budapest-Kelenföld

a vasutállomással szemben.

Telefon 42—50.

Telefon 42—50.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.970.340.— kor.
Tartalékok	-----	761.760.16 kor.
	Összesen	2.735.104.16 kor.

1901. évi főlősleg	-----	90.349.— kor.
1902. évi főlősleg	-----	59.782.28 kor.
1903. évi főlősleg	-----	109.331.73 kor.
1904. évi főlősleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi főlősleg	-----	61.730.60 kor.
1906. évi főlősleg	-----	59.243.65 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módokat szerint.
Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizetéselegb. l. úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.
Az 1902. évi fizetéselegb. l. közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—3% os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocznkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb.
utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithogra-
fiailag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% KÁLI

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét, azonkívül

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő

minőségben legolcsóbban szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomása. Budapest, Üllői-ut 25.